

Nowy Świat

czasopismo północnej części wojew. śląskiego

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.

Cena numeru 20 gr.

WYCHODZI W KAŻDĄ ŚRODĘ I SOBOTĘ

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: TARNOWSKIE GÓRY, RYNEK 13. — TEL. 1034

REKLAMY:
0,20 zł za 1 łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA
według umowy.

Rok III

Tarnowskie Góry, dnia 24. lipca 1932 r.

Nr. 59

Z Kraju i ze Świata

Nowy samolot dla Hausnera.

Według doniesień z New Jorku, członkowie grupy polskiej, pertraktują z firmą „Bellanca” o kupno dla Hausnera olbrzymiego samolotu.

Zawarcie paktu o nieagresji między Polską a Sowiecami.

Rokowania między ministrem Zaleskim a komisarzem Litwinowem w sprawie zawarcia paktu o nieagresji między Polską a Sowiecami doprowadziły już do porozumienia. W ciągu najbliższych dwóch tygodni pakt ma być podpisany w Moskwie.

Nowe dekryty.

Opracowywanie szczegółów nowego dekretu o opłatach na pomoc dla bezrobotnych znajduje się obecnie w fazie końcowej, i w najbliższym czasie ma być zakończony. Uzgodniono już sprawę dodatkowej opłaty od żarówek elektrycznych, która wynosić ma 20 gr. od sztuki z tem jednak, że cena żarówek nie ulegnie wyższości. Opłaty od rachunków za gaz nie mają przekraczać 5% sumy rachunku i obliczane są przeciętnie na 1,— zł. od rachunku. Utrzymane być mają w dalszym ciągu dopłaty kolejowe i radjowe.

Krwawe bójk polityczne

w Niemczech nie ustają. W całym szeregu miejscowości doszło znowu do zająć, w wyniku których kilka osób zabito, a wiele odniosło ciężkie rany.

Szczątki hydroplanowe Stanisława Hausnera

dostrzeżono na morzu pod 42 stop. 21 min. szerokości północnej, 24 stop. długości zachodniej. Prąd niesie hydroplan w kierunku południowym. Okrety znajdujące się w pobliżu aparatu Hausnera otrzymały rozkaz wydobywania go z wody.

Pięć milionów złotych straty

spowodowane zostały przez ostatnie katastrofalne burze i powodzie w wojew. Lubelskim. Zasiwey zniszczone zostały na przestrzeni 50 000 mórg.

Najwyższa wieża świata

powstanie w Berlinie. Wysokość wieży obliczą na przeszło 400 m i która będzie służyć dla celów meteorologicznych.

Rokowania handlowe Austrii

z Polską, Jugosławiją i Rumunią na zasadzie preferencyjnej wdrożone będą w najbliższym czasie.

Najbogatszym człowiekiem z Hollywoodu

według ostatniego oszacowania podatkowego jest Charlie Chaplin. Jego oszczędności przekraczają sumę 10 milionów dolarów.

Testament Baty.

Bata przekazał w swoim testamencie pięć milionów swojej żonie oraz dobra, zaś swemu 18-letniemu synowi Tomaszowi 25 milion. kc., które zosta-

Los republiki niemieckiej przesadzony!

Miesiące niemieckiej republiki są policzone.

W tej rozgrywce sił republikańskich i monarchistycznej reakcji, której wyrazem jest porozumienie Schleicher-Hitler, rozstrzygnięcie już dawno zapa-

dło, a wybory w dniu 31 lipca będą tylko mało znaczącym epizodem.

W jakieś akty poważniejszego protestu, jak np. strajk generalny, nikt nie wierzy. Pierwszym bowiem krokiem oficjalnym socjalistów było ogłoszenie

odezwy, wzywającej masy niemieckie do... „spokojnego zachowania się”. Odezwa ta nie zwraca się przeciwko rządowi Rzeszy, ale przeciwko... „provokatorom”, usiłującym namówić do strajku generalnego.

Przewrót w Niemczech nieuchronny.

Oddawna już nosi się na wojnę domową w Niemczech. Sytuacja z dnia na dzień staje się groźniejsza. Gwałtowne wypadki, które rozegrały się w ostatnich dniach dowodzą, że w Niemczech lada dzień muszą dokonać się rozstrzygnięcia sięgające o wiele dalej poza same wybory i wszystkie związane z niemi kwestie.

Jak prasa donosi, Hindenburg usunął w środę przemocą rząd pruski. Tenże jednak odmówił podania się do dymisji. W odpowiedzi na to prezydent Rzeszy

wydał rozporządzenie, w którym nad Berlinem i Brandenburgią został ogłoszony wojskowy stan wyjątkowy.

Prezydent policji berlińskiej p. Grzejski, wiceprezydent Dr. Weiss i komendant policji pułkownik Heissmannsberg zostali w środę o godz. 16 aresztowani, — za 2 godz. jednak wypuszczeni na wolność. Kanclerz v. Papen mianowany został komisarzem dla Prus. Nominacja jego wywołała olbrzymie wrażenie, zarówno w stolicy Rzeszy jak i w całym kraju.

Na Śląsku Opolskim szaleje terror.

Do wyborów do parlamentu niemieckiego w dniu 31 bm. zgłoszono na terenie Śląska Opolskiego 18 list wyborczych, w tem jedną polską. Walka przedwyborcza na Śląsku Opolskim jest niesłychanie ostra, dzięki codziennym strzelaniom komunistów i hitlerowców.

Śląsk Opolski jeszcze tak potwornej terrorystycznej walki wyborczej nie przeżywał. Zarówno komuniści jak hitlerowcy nie przebierają w środkach,

a krwawa strzelanina jest ostatecznym argumentem w tej walce.

Rzecz jasna, że wśród niebawomego terroru rewolwerowego, polscy wyborcy na Śląsku Opolskim znajdują się w niesłychanie trudnej sytuacji. W takich warunkach głosowanie na listę polską będzie niezwykle bohaterstwem. Mimo tego terroru wczoraj na Śląsku Opolskim odbyło się wiele po-
ułych zebrań przedwyborczych.

Ubezpieczen. dla rzemieślników na starość i na wypadek bezrobocia.

Rada izb rzemieślniczych podjęła starania w kierunku wprowadzenia ubezpieczeń dla rzemieślników na wypadek choroby, nieszczęśliwego wypadku, na starość oraz na wypadek bezrobocia.

W pierwszym rzędzie chodzi o ubezpieczenie samodzielnych rzemieślników na wypadek inwalidztwa i na starość.

Ostatnio rada izb rzemieślniczych przeprowadziła na ten temat dwie ankiety — jedną w kraju w ważniejszych ośrodkach rzemiosła polskiego, drugą zagranicą. Ankieta wykazała, że ogół rzemieślników ustosunkował się przychylnie do zagadnienia ubezpieczenia rzemieślników, przyczem większość rzemieślników wypowiedziała się przeciw przymusowi tego ubezpieczenia.

Rada izb rzemieślniczych, stwier-

dając pominięcie rzemiosła w scalonym projekcie ustawy Min. Pracy i Opieki Społecznej o ubezpieczeniu społecznym czyni energiczne zabiegi, ażeby do projektu tego dodano osobny dział — zawierający jedynie zasady ubezpieczenia rzemieślników samodzielnych, zakres jego zaś i formę powinno ustalić Ministerstwo Opieki Społecznej w porozumieniu z Min. Przemysłu i Handlu.

Po utworzeniu takiej instytucji administracji jej i zarządzanie funduszami ze składek rzemieślniczych należałoby — zdaniem rady izb rzemieślniczych — oddać w ręce przedstawicieli warstw rzemieślniczych. Nadzór nad tą instytucją miałoby wykonywać Ministerstwo Opieki Społecznej lub podległe mu urzędy.

Cholera w Chinach.

Według wiadomości nadeszłej z Chin stwierdzono w Tientsinie, Nankinie i Szanghaju wiele wypadków cholery. Dotychczas zanotowano około 2000 wypadków tej choroby. Przeszło 200 osób zmarło.

W przededniu

Święta Morza.

Organizacja obchodu i uroczystości morskich w związku ze Świętem Morza w dniu 31 lipca postępuje szybko naprzód. Liga morska i kolonijalna w związku z wydaną odezwą do społeczeństwa otrzymuje z całego kraju ogromną ilość zgłoszeń uczestników, pragnących wziąć udział w uroczystościach morskich i istnieje uzasadniona obawa, że uczestnicy wycieczek nadmorskich oraz ci wszyscy, którzy zamierzają przyjechać do Gdyni w okresie uroczystości morskich, mogą się spotkać z dużymi trudnościami, jeśli wczas nie zgłoszą swego uczestnictwa do sekretariatu Ligi.

W związku z tem Liga komunikuje, że tygodniowe wycieczki zniżkowe przed Świętem Morza wyruszą z Warszawy po raz ostatni w czwartek i piątek, b. tyg. Wszelkich informacji udziela L. M. i K. ul. Nowy Świat 35 w Warszawie.

Gminy śląskie proszą o moratorium.

Szereg miast województwa śląskiego, a zwłaszcza z okolicznych miejscowości wniosło podanie do śląskiej Rady wojewódzkiej o udzielenie tym gminom jednorocznego lub dwuletniego moratorium w spłacie pożyczek zaciągniętych bądź w śląskim urzędzie wojewódzkim, bądź w krajowym Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie.

Gminy śląskie zalegają, gdyż znajdują się w katastrofalnej sytuacji i nie mogą płacić ani rat, ani odsetek. Gminom chodzi o to, aby nie musiały płacić procentów zwłoki. Śląska Rada wojewódzka wkrótce zajmie się tą sprawą.

Z rejestru

przemysłnictwa.

W ostatnim miesiącu przytrzymała straż graniczna około 800 osób z przemysłem 230,000 zł. tytoniu około 50 kg., sacharyny 100 kg., 50 l. spirytusu denaturowanego, owoców południowych i wyrobów metalowych. Poza tem udowodniono przemysł wartości 150 000 zł., w czem znajdują się również przemysłowe maszyny drukarskie przez dwóch sanacyjnych posłów z Bytomia do apteki p. Gajdasa w Radzionkowie.

Komunikat.

Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej urzęduje w Gdyni w dniu 31-go VII. 32 r. „Święto Morza”.

Święto to ma stać się wyrazem jednolitej opinii całego społeczeństwa polskiego, jeśli chodzi o nasze granice zachodnie, wyrazem niezłomnej woli Narodu do obrony naszego dostępu do morza, jako gwarancji zachowania niezależności ekonomicznego i gospodarczego bytu Polski. Manifestacja wspomniana będzie równocześnie protestem przeciwko zamiarom zaborczym ze strony naszego zachodniego sąsiada, dążącego świadomie i konsekwentnie do zaboru rdzenia polskiej ziemi, Pomorza, a tem samem do podporządkowania planu „Mittel-Europy”, naszego organizmu państwowego.

Chcący uczestniczyć, zechcą zgłosić się do poniedziałku 25 lipca br. do godziny 13-tej w sekretarjacie Koła Miejscowego Ligi Morskiej i Kolonjalnej, gmach Starostwa pokój 13-ty. Cena biletu do Gdyni i z powrotem wynosi 26,— zł klasą III, a w klasie II 38,50 zł. Oplatę biletu należy uiścić przy zgłoszeniu. Wyjazd nastąpi 29-go VII br. z Katowic specjalnym pociągiem o godz. 22. W razie dostatecznej ilości uczestników z Tarnowskich Gór, pociąg zatrzyma się na tutejszej stacji kolejowej. Oplata za kwatery w pociągu do 3 zł. dziennie. Uczestnicy, którzy reflektowaliby na wygodniejsze kwatery zechcą oświadczyć się przy zgłoszeniu wyjazdu.

Dalszych instrukcji udziela Sekretarjat Miejscowego Koła Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Za Zarząd
Miejscowego Koła Ligi Morskiej
i Kolonjalnej w Tarn. Górach
(—) Korol. -prezes.

Konkurs.

Urząd Poczty i Telegrafów w Tarn. Górach ogłasza konkurs na przewóz poczty z Tarnowskich Gór do Świerklańca i z powrotem oraz na rozwożenie paczek w obrębie miasta Tarnowskich Gór. Do przewozu należy dostarczyć odpowiednio dostosowane wozy z zaprzęgiem jednokonnym. Oferty w zamkniętych kopertach z napisem „Oferta na przewóz poczty” przyjmuje Urząd Poczto-Telegraficzny Tarnowskie Góry do dnia 3 sierpnia br. włącznie. W ofertach należy podać wymagane wynagrodzenie, osobno za przewóz poczty do Świerklańca i osobno na rozwożenie paczek przy doręczaniu.

Obniżka emerytur kolejowych.

Od 1 sierpnia zaopatrzenia emerytalne wdowie i sieroce funkcjonariuszów koł. zostaną obniżone o 8 proc. stosownie do świeżo wydanego zarządzenia.

Nie ulegną obniżce jedynie emerytury i pensje wdowie, nie przekraczające 50 zł., oraz zaopatrzenia sieroce do 25 zł. miesięcznie.

X Sokoli Złot okręgowy.

Dn. 24 bm. zbiera się w Szarleju na sali p. Kubańskiego Rada Okręgowa Okręgu IV., aby przygotować ostatecznie X. Sokoli Złot Okręgowy w Radzionkowie. Protektorat złotu raczył przyjąć p. starosta Korol. Złot tegoroczny jest połączony z uroczystością 20-letniego istnienia Sokoła w Radzionkowie — gniazda — macierzy pow. tarnogórskiego. Złot odbędzie się w niedzielę dn. 7 sierpnia br.

Program:

Przed południem: od godz. 6 do 8,30 próby ćwiczeń druhow, drużyn i młodzieży — O godz. 9 zbiórka Sokolstwa całego okręgu na stadionie, raport i wymarsz na nabożeństwo do kościoła parafjalnego w Radzionkowie.

Po południu: o godz. 14—15,30 mecz piłki nożnej o dyplom pomiędzy K. S.

Brzeziny Śl. a K. S. „Ruch” Radzionków, o godz. 15,30—16,00 mecz piłki koszykowej o dyplom pomiędzy „Sokół” Kamień a „Sokół” Tarn. Góry.

O godz. 16 występy Sokolów, Sokolic i Młodzieży: ćwiczenia wolne i na przyrządach. Wspólna piramida wykonana przez 324 Sokolic i Sokolów.

Cyrk Barańskich

Jak już donosiliśmy, przedstawienie Cyrku w ubiegły poniedziałek się nie odbyło. Pomiędzy dyrekcją oraz kilkunoma artystami powstało jakieś nieporozumienie, wobec czego wszyscy ci, którzy w wymienionym dniu chcieli zwiedzić cyrk, doznali niemiłego zawodu.

W dniu 20 bm. zmarł w lecznicy Spółki Brackiej w Szarleju profesor Szkoły Górniczej w Tarn. Górach i były dyrektor kopalni

śp. Inż. Adam Szlachelski
w 53 roku życia.

W Zmarłym tracimy nie tylko dzielnego nauczyciela lecz i prawdziwego kolegę i przyjaciela młodzieży.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

Tarnowskie Góry, dnia 21 lipca 1932 r.

Dyrekcja Szkoły Górniczej
w Tarnowskich Górach.

Manewry.

Tegoroczne manewry rozpoczynają się dnia 8 sierpnia br. Nie wszystkie formacje wojskowe jednak biorą w tychże udział. Z Tarn. Gór weźmie udział w manewrach tylko 3-ci pułk ułanów.

Znalezione rzeczy do odebrania.

W tut. Zarządzie Policji Miejskiej znajduje się mnóstwo przedmiotów, które tam oddano jako znalezione, względnie pochodzące z kradzieży. Wzywa się wszystkich zainteresowanych do stawienia się w godzinach urzędowych celem odebrania tychże.

Pożar

czy próbny alarm?

W środę rano zaalarmowana została straż pożarna do kamienicy p. Błaszczkowej przy ul. Stalmacha nr. 12. Nasza straż pożarna, jak zwykle i tym razem była w komplecie i bardzo szybko na miejscu. Na szczęście okazało się, iż zaalarmowanie straży było zbędne. Nie rozchodziło się wcale o pożar, lecz pewna, prawdopodobnie zbyt gorączkowa osoba która zauważyła wychodzący dym z okna tej kamienicy, nabrała przekonania, iż rozchodzi się o pożar i zbytecznie wszczęła alarm. Przy tej sposobności zwracamy uwagę miejscowej komisji zdrowotnej, która winna odwiedzić owy budynek. Każdy, który zmuszony jest zwiedzić ten gmach, mimowoli będzie musiał zaopatrzyć się w maskę gazową. Inaczej to istnieje obawa, iż osoba ta ulegnie tam uśmierceniu, spowodowane przez różne niemiłe pachnące „gazy”.

Nagły zgon.

Inżynier Adam Stachelski, profesor Szkoły Górniczej w Tarnowskich Górach zmarł w środę dnia 20 bm. po przebytej operacji ślepej kiszki w lecznicy Spółki Brackiej w Szarleju. Pogrzeb odbędzie się prawdopodobnie w sobotę dnia 23 bm. w Czeladzi obok Sosnowca.

Zebranie.

W niedzielę dnia 24 bm. odbędzie się o godz. 16 na wielkiej sali Domu Ludowego w Tarn. Górach miesięczne zebranie Stow. Mężów Katolickich. Wobec ważnych spraw na porządku dziennym uprasza się o liczne przybycie.

Z kolonji letniej Korbielów.

P. Inspektor Ranoszek bawił w ostatnich dniach na kolonji letniej w Korbielowie. Stwierdził on na miejscu, iż nasza młodzież cieszy się w Korbielowie najlepszym zdrowiem jak również i wyżywienie tejże pod każdym względem jest nadzwyczaj dobre, a nawet jeszcze lepsze od zeszłorocznego. O tem jesteśmy przecież przekonani, bo znane nasze gospodynie pp. Janicka i Miszudowa mają w tym kierunku świetną praktykę. Również i nadzór nad młodzieżą spoczywa w dobrych rękach, mianowicie p. prof. Baka.

Żniwa.

W ciągu bieżącego tygodnia rozpoczęły się w powiecie tarnogórskim żniwa. Ostatnie dni upalne przysporzyły temuż. Zbiory tegoroczne przedstawiają się naogół lepiej niż w roku ubiegłym. W szczególności przedstawia się lepiej pszenica i owies, słabiej żyto, gorzej jęczmień. Warzywa dopisały bardzo dobrze, ale nie cieszą się pokupem.

Powrót pielgrzymki.

Pielgrzymka parafji tarnogórskiej wróciła z Częstochowy w niedzielę wieczorem o godz. 11-tej. Udział w pielgrzymce brało niestety tylko 30 osób. Specjalnie musimy podkreślić, iż drogę z Herbow do Częstochowy jak również i z powrotem zrobiono pieszo, przyczem musimy nadmienić, iż dwie starszki mianowicie 83-letnia Saurowa, oraz 72-letnia Mockowa również brały w tegorocznej pielgrzymce udział, co jest podziwienia godnem. Kiedy uczestnicy pielgrzymki, mając litość nad starszką, zaproponowali jej, aby tą pielgrzymkę dokonała kolejną i chcieli się złożyć na bilet, z wielkim humorem odpowiedziała starszka, iż nie mają się o nią troszczyć, bo by jeszcze mogła z młodziami w piłkę nożną zagrać. W każdym bądź razie obydwie starszki świeciły nam wszystkim jaknajlepszym przykładem. Niechaj w przyszłości młodzież nasza idzie śladem takich wzorowych jednostek.

Przeniesiony

został kierownik tut. Urzędu Skarbowego p. Szymberski, który obecnie znajduje się na urlopie wypoczynkowym, do Cieszyna. Na jego miejsce przychodzi z Wydziału Skarbowego magister praw p. Walter, który wśród jego kolegów, urzędników cieszy się najlepszą sympatią. A więc mamy nadzieję, iż p. Walter wobec obywateli, podatników postępować będzie w myśl istniejących przepisów a jednak po ludzku. Wtedy może być on pewny, iż spotka go ze strony ludności należyty szacunek i poważanie.

Pewne związki starają się zatrzymać p. Szymberskiego na dotychczasowym jego stanowisku w Tarnowskich Górach. Pan S. zmienił swoją dawniejszą taktykę obchodzenia się z obywatelami podatnikami znacznie i nic byśmy przeciwko temu nie mieli, o ileby on teraz w Tarnowskich Górach nadal pozostał. Oczywiście musiał by on pozostać takim, jakim on jest obecnie.

Zgłoszenie z Urzędu stanu cywilnego (od 15 VII do 21 VII 1932.)

urodz. syn: rzeźnik Emil Wolka, — pracownik Paweł Stotka.

urodz. córka: rewizor pociągu Franciszek Hallek.

śluby: pracownik Jerzy König-Marja, Julia Macha, — uczeń szkoły górniczej Ryszard, Wilhelm Olesch-Elfryda Fitchulke,

zgony: inwalida kopalniany Ignacy Nowak, (72 lat i 11 miesięcy,) Stanisława Pawlusińska, z domu Duda (37 lat i 8 miesięcy), uczeń szkolny Henryk Szczot, (7 lat 9 miesięcy).

Porządek nabożeństw kościelnych (od 25 VII do 31 VII 1932r.)

Poniedziałek o godz. 6,15 za zmarł. rodziców Nowak (niem.) o godz. 7,15 za zmarł. rodziców Jastrzębskich, dwóch braci i pokrew.

Wtorek o godz. 6,15 za d. śp. Joany Bieniok i Sobczyk. o godz. 8 w int. Matek Chrześcijańskich na cześć św. Anny z gen. kom. św. i z błogost.

Środa o godz. 6,15 msza św. o godz. 7,15 rocznica za d. śp. rodziców Kalników z kond. (niem.).

Zebranie

Zarządu Okręgowego Tow. Głmn. Sokół

odbędzie się w niedzielę o godz. 10-tej rano w Szarleju w restauracji p. Kubańskiego.

6 legat Dra Hagera

strzelało miejscowe Bractwo Kurkowe w czwartek 20 bm. z następującym wynikiem: 1. br. Kretschmer (732); 2. br. Kampa (748); 3. br. F. Thomala (821); 4. br. Fleischer R. (932); 5. br. O. Kirchner (1072); 6. br. Kolonko (1263); 7. br. Klose (1296); 8. br. Borzucki (1328). Ogółem wyznaczono ośm nagród w postaci mydła „Młotek i Perlik”. Po oznajmieniu wyników przez komendanta br. Janego wniesiono trzykrotny okrzyk na cześć zwycięzcy oraz fundatora p. Dr. Hagera.

„Bela Szajn.”

Przy Placu Wolności 19 zauważyć można skład kapeluszy damskich. Zewnętrzny wygląd tego składu przypomina nam coś o kulturze ala Będzin i Sosnowiec. Możeby tak p. Bela Szajn chociażby tylko „zum Schein” okno w drzwiach do składu zaopatrzyła innemi firankami. Miasto nasze nie wolno oszczędzać takimi szmatami sosnowieckimi, które się ma za firanki. Niechże i p. Bela zastosuje się trochę do tut. stosunków.

Chciała zabrać meble.

Pewne małżeństwo Z. przy ul. Strzeleckiej od dłuższego czasu żyło pomiędzy sobą w niezgodzie. W następstwie tego opuściła żona męża. We czwartek około godz. 18-tej zjawiła się żona z całym jej pokrewieństwem w mieszkaniu jej „ukochanego” męża z zamiarem zabrania mebli, a mianowicie tych, które przyniosła kiedyś ze sobą jako wyprawę ślubną. Nie zezwolił na to „kochany” mąż, w rezultacie czego wywiązała się na podwórzu wielka kłótnia, spowodująca liczne zbiegowisko ludzi. Czy do tego nieporozumienia małżeńskiego nie przyczynił również się obecny kyzys gospodarczy?

Niezatwierdzony.

Mianowany urzędnikiem Stanu Cywilnego p. Pilchowski, przez Śląski Urząd Wojewódzki nie został zatwierdzony. Na czwartkowym posiedzeniu powziął Magistrat uchwałę mianowania zastępcą urzędnika Stanu Cywiln. p. Kralewskiego Pawła.

**POPIERAJ PRZEMYSŁ
POLSKI!**

SPRAWY LOKALNE Z RADZIONKOWA.

Zapytanie i odpowiedź.

Swego czasu stawiono do zarządu Kasy Chorych w Tarnowskich Górach zapytanie, czy dla członków tejże kasy istnieje prawo wolnego wyboru lekarza na terenie gminy Radzionków. Odpowiedź Kasy Chorych brzmi bardzo wymijająco, bo opiewa, iż opiekę lekarską udziela się przez członków aprobowanych, którzy na mocy umowy zobowiązali się do udzielenia pomocy, a w Radzionkowie Kasa Chorych zawarła umowę tylko z p. Dr. Pietrzykowskim. Czemu taka wymijająca odpowiedź, zamiast powiedzieć „wolno”, albo „niewolno” dlatego, iż niema aprobowanego drugiego lekarza na miejscu? Kiedy atoli taki aprobowany drugi lekarz tu istnieje, to dlaczego p. Dr. Pietrzykowski ma mieć monopol na leczenie miejscowych członków Kasy Chorych i bywa narzucany członkom, zamiast im dać wolny wybór lekarza, aby mogli darzyć swem zaufaniem tego, który im się podoba? Za swój pieniądź mają nawet prawo żądać

czem więcej kompetentnie władze wojewódzkie może wcale nie wiedzą. Wobec wzrastającej kradzieży węgla z wagonów Koleji Państwowej, jako też ze względu na bezrobocie i brak środków wielu ludzi na zakup węgla, zakaz przewozu uzbieranego na hałdach po niemieckiej stronie węgla należałoby czempredzej znieść.

Przykładny czyn.

Dla wygody parafian, przeważnie słabych i starców przybywających do kościoła czcigodny miejscowy nasz duszpasterz ks. proboszcz Dr. Knosala wybuduje w najbliższym czasie przy murze plebanji, obok kościoła, basen wodny z płynącą wodą i ławę, gdzie mogą się ludzie napić lub posiedzieć i wypocząć. Projekt wykonał miejscowy obywatel p. Paczuła, właśc. składu wyrobów cementowych, kamiennych i pomników, który przeprowadzi też budowę basenu na wzór mniejszej istniejącego już przy kościele pomnika nieznanego żołnierza. Przy tej okazji należy wskazać na to, by i gmina z swej strony urządziła na ul. św. Wojciecha w pobliżu kościoła okazję do omycia się, względnie orzeźwienia się dla licznych pozamiejscowych parafian, którzy przychodzą do kościoła z pogrzebami itd. Dawniej był tam sztender, którego usunięto, a który przydałby się bardzo dla wygody pozamiejscowych obywateli, przybywających do naszego kościoła.

Złożenie mandatu Radcy Sierót.

Dowiadujemy się, że członek rady gminnej i radca sierót p. Skowron pisanem skierowaniem do zarządu gminnego złożył swój mandat jako radca sierót. Stoi to w związku z atakami na jego osobę obecnie po 13-letniej przynależności do rady sierocej a to już od czasów niemieckiego panowania, kiedy funkcję Radcy Sierót powierzono mu z polskiej partii jako Polakowi. Dalsze pozostanie jego w Gminnej Radzie Sierocej zdaniem p. Skowrona jest niepożądane, gdyż w obozie sanacyjnym spodziewać się można mnóstwa „nieszkodliwych” sprawie polskiej osób, uznanych przez p. naczelnika za Polaków.

(Dop. Red. — Gdzie był podczas plebiscytu p. Ziutek, kiedy to za niego walczył o Polskę i jego dzisiejsze grubo płatne stanowisko p. i. pan Skowron? Smutnie to jest, iż taki to p. Ziutek chce dziś ludziom zasłużonym polskość odmawiać).

Plaga żebractwa.

Ze względu na plagę żebractwa rosnącą z dn. na dzień w tut. gminie, wskutek czego tutejsi biedni są poszkodowani, istnieje zamiar utworzenia komitetu kupców, rzemieślników itp., któryby wydawał bony na żywność dla miejscowych tylko najbiedniejszych. Przez takie dobrowolne zrzeszenie się i utworzenie komitetu odpadłoby pieniężne płacenie się różnym żebrakom, co przez miesiąc uczyni u niejednego kupca poważną kwotę. Gdyby zatem każdy kupiec coś wpłacił na rzecz komitetu, tenby w miarę wpływów danin mógł wydawać bony i zyskałoby na tem kupcy jak i nasi miejscowi najbiedniejsi.

Niepowołany zelator.

W ostatnim „Głosie Radzionkowskim” jakiś niepowołany zelator ujmuje się szeroko za audycjami polskimi i uważa za wstyd i przykrość słuchać audycje niemieckie. Nawet nazywa to prowokacją i nie może sobie wyobrazić, ażeby któryś z restauratorów w Niemczech nadawał polskie audycje, nie narażając się za pierwszym razem już na utratę koncesji. Temu zelatorowi widocznie nie wiadomo, iż w Bytomiu w restauracji na rynku i w in-

nych słychać można audycje polskie i nikt się tem nie przejmując, bo przecież muzyka jest międzynarodowa. Zresztą sam powstańcy wracając z ćwiczeń lub pochodów nie jeden raz szli pod dźwiękami niemieckiego marszu — nikt wskutek tego nie okrzykał ich germanami. O co więc zelatorowi chodzi, że tak p. Śc. na przyszłość ostrzega i nawet powołuje się na sąsiadów? Kto to taki, że uznaje tylko polskie stacje nadawcze? Gdy jest ładna muzyka, to niechaj pochodzi nawet z Bukstyhudy! Nie każdy musi być takim znawcą, że zaraz rozpozna, która muzyka gra po polsku, a która nie, natomiast kładzie każdy uwagę na piękno muzyki. Piękno jest językiem muzyki, a ten język zrozumiećby powinien najzagorzalszy narodowiec i zapomnieć o nienawiści narodowej.

Gospodarka gminna.

Swego czasu chwalono wielce ojca gminy, za sprzedaż gruntu gminnego na kolonji Wiktor i założenie ogródków działkowych za koleją w Rojcy, na który to cel zużyte miały być uzyskane z wymienionej sprzedaży gruntu 7000 zł. Dowiadujemy się atoli, że założenie tych ogródków działkowych jest nierentowne i po dziś dzień gmina nie zapłaciła jeszcze dostawcy filarek cementowych na oparkanie. Byłoby ciekawą rzeczą dowiedzieć się, ile właściwie grosza publicznego wydano na urządzenie tej imprezy z ogródkami, i gdzie się podziały owe 7000 zł., kiedy jeszcze pozostał dług. Wogóle coś psuje się w gospodarce gminnej, gdyż i piekarze i kupcy czekają także na zapłatę pobranych u nich na bony przez bezrobotnych towarów i nie chcą już więcej gminie udzielać kredytu. Ale ojciec gminy nie sobie widocznie z tego nie robi, bo dał przez gminę dla swoich dzieci urządzić basen wodny w ogrodzie za ratuszem bez pytania się rady gminnej o zezwolenie. Wszystko ma gmina płacić. Od 5 lat nie dopuszcza się do kontroli gospodarki gminnej i uchowaj Boże, żeby gmina nie stanęła kiedyś wobec takiego bałaganu, jaki zostawił po sobie sławetny uciekinier Golaszewski.

Zebranie Tow. Posiedz. Domów Gruntu i Obywateli.

odbędzie się na sali pp. Letochów w niedzielę dn. 24 bm. o godz. 16,30. Liczny udział członków bardzo pożądanym, gdyż na porządku dziennym aktualne sprawy.

Z procesji do Wielkich Piekar.

Radzionków. W procesji tut. parafian, która odbyła się pomimo niepogody 17 bm. do Wielkich Piekar, uczestniczyła tego roku bardzo wielka ilość osób. Przedewszystkiem zauważono tym razem, co jest bardzo pocieszającym, dużo mężczyzn. Procesję prowadził ks. Przybyła. W drodze powrotnej towarzyszył procesji pewien ks. z Krakowa, który żegnawszy się z parafianami radzionkowskimi, zaznaczył, iż nigdy jeszcze tak pięknej i licznej procesji nie widział, jak obecnie tą Radzionkowską.

Porządek nabożeństw kościelnych w Radzionkowie.

(od 24 do 27 bm.)

Niedziela o godz. 5,30 za + Teodora Majowskiego, Piotra Masłonia, żonę Mariannę, córkę Małgorzatę i pokrew. o godz. 7 za + Jana Hajdę, Wiktora Platonia, 2 synów, Pawła Bombę, Antoniego syna, Sylwestra Jantę, Franciszka Szoltyśnika, o godz. 8-mej do Boskiej Opatrzności w int. rodz. Pohl, o godz. 10-tej do Matki Boskiej Częstochowskiej w int. pańników do Częstochowy.

Poniedziałek I za ++ z pokrew. Kapła Łuszczyk, II za Wilhelma, Roberta i Martę Sosinka, i Karolinę Klammer,

Wtorek I na cześć św. Anny w int. arcybactwa Matek Chrześcijańskich, II na cześć św. Anny w int. Bractwa św. Anny.

Środa I za + Franciszkę Matejczyk, za ++ z pokrew. Golusowego i Matejczykowego, II za + Andrzeja Wrodarczyka, żonę Marję, 2 synów, i Zofję Wrodarczyk.

Komisja zdrowotna.

Z powodu pory letniej i upałów codziennych może się wydarzyć, iż u rzeźników, kupców i handlujących żywnością, towary ulegną zepsuciu i stać się mogą dla kupujących powodem choroby, zatruciu i t. d. Obowiązkiem każdego sprzedającego żywność jest, dbać o jaknajwiększą czystość i sumienność, aby nie stać się przyczyną zachorowania bliźniego wskutek zepsutej żywności.

Celem stwierdzenia tej gorliwości i czystości po składach rzeźników itd. spodziewać się należy niespodzianej kontroli z strony komisji zdrowotnej.

Matki dbajcie o dzieci

Na ul. św. Wojciecha i Damrota zauważyć można liczną działość bez nadzoru matek, co stanowi niebezpieczeństwo wielkie tak dla dzieci jak i dla kółowników, którym niespodziewanie wleci dziecko pod rower i spowoduje dwojakie nieszczęście. Dzieci mają dosyć miejsca do bawienia się w podwórzach domów i nie należą na ulicę. Zaś gmina, która wydaje tyle grosza publicznego na różne inne rzeczy, dawno już mogła urządzić wyłącznie dla dzieci jakieś miejsce do gier i zabaw dziecięcych np. za ogrodem p. aptekarza, na gruncie dworskim i także w Rojcy przy ul. Artura, gdzie jest również wolny teren. Kiedy p. aptekarzowi udało się wydzierżawić od hrabiego dla siebie grunt na ogród podobno na przeciąg 99 lat a to tanim kosztem, możeby użył swoich wpływów w tym kierunku także na rzecz działy?

„Toście są geliefert”

Roznosiciel „Głosu” z apteki p. Cichoń, zresztą uczciwy człowiek, jest bardzo ciekawy ile posiada abonentów „Gazeta Radzionkowska” i miał śmiałość wprost spytać się o to siostrę redaktora „z górki”, która dała mu odpowiad. Pocieszył się p. Cichoń ale tem, iż „Gazeta Radzionkowska” nie otrzymuje z gminy urzędowych wiadomości i prowokował: „toście są geliefert”. Zobaczmy proroku, co będzie, jak tego chleba i kredytu nań u piekarzy zabraknie, a kasa gminna nie wypłaci za roznoszenie „Głosu” z apteki.

„Czy wam robotę wys...?”

Zeszłej soboty zebrali się w urzędzie gminnym mnóstwo bezrobotnych, domagających się wsparć i zapomóg, którzy nie dali się niczem zbyć, aż wreszcie około godziny 13-tej pojawił się p. naczelnik Ziutek, który czekającym wyjaśnił, iż był w Tarnowskich Górach szukać pieniędzy — ale ich niema. Gdy z strony bezrobotnych wolano, iż przyniosą mu do Urzędu głodne dzieci, i że chcą pracy a nie jałmużny, miał się p. naczelnik wyrazić dość poetycznie: „czy wam robotę wys...”. Ale jakoś znalazły się bony... na 1,— zł. imo ludziska łazili nadaremnie po kupcach, by na nie coś otrzymać, bo odpowiadało im, żeby gmina najpierw stare długie spłaciła u kupców. Nareszcie, za te bony dawał p. Pentak okrasę. Drugie zbiegowisko bezrobotnych miało w Urzędzie miejsce podobno około godz. 15-tej, które nie skończyło się według naczynych świadków spokojnie. Widzimy, że tych złotych czasów, które obiecywano na wypadek usunięcia p. Broncl z urzędu naczelnika gminy, nie widać, ale bieda i nędza jest większa a obchodzenie się głowy gminy z obywatelami nie zawsze jest pochwałą godną.

Swawola urzędnicza.

Skarżą się robotnicy, że pewien urzędnik celny na kolonji Wiktor zachowuje się wobec niektórych codziennych przechodniów przez tamtejszą granicę wprost swawolnie. Był wypadek, iż pewien robotnik nie rozumiejący polskich wyrazów tego uprzednika, nie prezentował przed nim swoją torbę z klockami, lecz trzymał ją zawieszoną przez ramię, co owego celnika doprowadziło do wyrażania owemu robotnikowi, że się postara, iż nie będzie już chodził do pracy. Jest to nadzwyczaj napiętnowanie godne, iż w obecnych czasach, kiedy panuje bezrobocie, znajduje się osobnik, w dodatku funkcjonariusz państwowy, który robotnika chce pozbawić chleba. Nie wolno panu A. wyrażać komuś pozbawieniem go pracy, bo — nie po to postawiono go na placówce granicznej. Niemieccy urzędnicy, widząc uwzięcie się tego pana A. na robotnika, który przez cały tydzień miał iść do osobistej kontroli, śmieją się w kufak z takiego postępowania, i szydzą z polskiego robotnika, że im za drobnośki każe się iść z powrotem do kasztanów, natomiast wielkim przemyślnikiem, którzy szmuglowali maszyny drukarskie, jeszcze polskie władze celne pomagały, a funkcjonariusze ci dalej są w czynnej służbie. Robotnik wyczuwa z takiego traktowania niesprawiedliwość a nasuwają mu się i inne myśli, kiedy widzi jak p. p. funkcjonariusz celny wraca w prywatnym samochodzie do Tarnowskich Gór. W ten sposób nie budzi się zaufania do rzetelności funkcjonariuszów państwowych. Wogóle dałoby się jeszcze wiele napisać o tem, jak na odcinku Kol. Wiktor Urząd Celny i jego funkcjonariusze postępują.

Komu na tem zależy.

Od kilku tygodni nie wolno przewozić przez granicę z Niemiec do Polski węgla, uzbieranego na hałdach kopalni „Beuthengrube” dzięki zakazowi wysłusowanemu do placówki urzędu celnego na Kol. Wiktor przez Wydział Przemysłu i Handlu przy Śl. Urz. Wojewódzkim. Zakaz ten jest niezrozumiały, bo pozbawił przeszło 400 osób możliwości uzbierania sobie bezpłatnie potrzebnego na opał domowy węgla. Ludzie przybywali na ową kopalnię z dalekiej odległości, gdyż nie chcieli węgla kraść a Dyrekcja Ceł nie wzbraniała przewozu. Zakaz obecny przewozu węgla, wydany przez Urząd Wojewódzki, służy wyłącznie interesom kapitalistów, którym widocznie nie podobalo się, iż tylu ludzi miało węgiel za darmo i dlatego może wpływami swoimi wymogli ten zakaz jednostronnie, o

Sprawy lokalne z Wielkich Piekar Szarleja i okolicy.

Kradzież roweru.

Szarlej. W czwartek 21 bm. o godzinie 12,30 na targowisku, podczas targu skradziono niejakemu Żurkowi z Wielkich Piekar rower męski. Sprawca kradzieży zbiegł w nieznanym kierunku.

Napad rabunkowy.

W. Piekary. W sobotę 16 bm. o godz. 16,30 na ulicy Józefskiej w Wielkich Piekarach została napadnięta niejaka Kopeczyńska Kazimiera, kasjerka firmy Kuś. Jak się okazuje skradziono jej 127,15 zł., jedną teczkę, kartę cyrkulacyjną i inne różne dokumenty. Sprawcy, których rozpoznano, uciekli w kierunku Józefki. Udało się jednak przyłapać Janusa Jana i Zdeblika Karola, obaj z Wielkich Piekar. Dalsze śledztwa prowadzi Komisarjat Policji w Szarleju.

Rodzice

baczcie na swe dzieci.

W ostatnich dniach zauważono, że dzieci bez nadzoru swych rodziców nadużywają kąpeli i to w nieodpowiednich miejscach. Kąpią się w stawach, które mieszczą się w pobliżu Brynicy. Są to stawy, nie do użytku kąpielowego, gdyż jak zauważono, mieszczą się tam zdechłe ciała zwierząt jak i inne różne monty, które spowodują straszną chorobę a czasami i śmierć.

Sprawy bezrobotnych gminy Szarlej.

Szarlej. W sobotę 23 bm. wydawane będą boni na makę. Prawo do pobierania mają tylko ci bezrobotni, którzy nie pobierają żadnego wsparcia.

Wypłata dla bezrobotnych.

W piątek 29 bm. odbędzie się wypłata zapomóg miesięcznych w płatni Jenny Otto.

Wsparcie ustawowe w każdy poniedziałek.

Kontrola stała odbywać się będzie w każdą środę i piątek w płócce Jenny Otto.

Liczba bezrobotnych się powiększa.

Szarlej. Z powodu umieruchomienia kopalni Nowa Helena przybyło do tut. K. U. P. P. przeszło 200 osób więcej. Ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tut. K. U. P. P. wynosi 1837, z tego przypada na górnictwo 185, metalowców 149, budowl. 61, chemicznych 1, wykwalifikowanych męskich 91, żeńskich 5, niewykwalifikowanych męskich 1020, żeńskich 230, umysłowych męskich 82, żeńskich 12.

Brzozowice.

Sprawa odnowienia i przeniesienia kaplicy w Klasztorze SS. Boromeuszek.

Kaplica Matki Boskiej w Klasztorze SS. Boromeuszek stała się z czasem za szczupłą dla wielkiej liczby odprawiających ją. Kaplica znajdowała się na I-szem piętrze i z powodu wielkiej liczby wiernych groziło niebezpieczeństwo zawalenia. Zarząd gminny jako właściciel klasztoru postanowił temu zaradzić i przeniesie kaplicę z piętra na parter. Koszt przeniesienia jak i odnowienia kaplicy obliczono na 1000 zł. — Ze względu na zły stan finansowy gminy zwołano Komitet obywatelski, którego staraniem byłoby zebrać odpowiednio fundusze od obywateli tyt. dobrowolnych składek. Komitet Obywatelski wraz z Naczelnikiem gminy Liwowskim oraz ks. proboszczem Kuczką na czele oraz członkiem zarządu kościelnego Krupą zorganizował pracę. Omalowanie kaplicy zlecono miejscowym siłom w osobach pp. Kowolika i Koziółka. W przeciągu paru tygodni spodziewać się należy, że

kaplica w nowej szacie będzie oddana do użytku wiernych w miesiącu sierpniu br. Przy tej okazji uprasza się Szan. Publiczność oraz miłośników Kaplicy, aby nie szczędzili ofiar na powyższy cel.

Brzozowice.

Przegrał, przehulał i rozpoczął awanturę.

Brzozowice. W gminie Brzozowice jest kilkaset bezrobotnych, którymi się gmina starannie opiekuje. Wypłaca im hojne zasiłki oraz prowadzi dostępną kuchnię. Jednym słowem stara się o to, aby jaknajlepiej zadowolić bezrobotnych. Lecz jednak pomimo wszelkich starań, w wyżej wymienionej gminie wybuchła w ostatnich dniach niezwykła awantura, której amatorem był Wrona Ryszard. Człowiek ten, po otrzymaniu zasiłku udaje się bezpośrednio w świat żarłoczny czyli w miejsce, gdzie się grosze zasiłkowe ani na chwilę w kieszeni nie ogrzeją. Tam

zasiada przy kieliszku, ponieważ gardło go strasznie pali i czeka na swych kolegów, z którym później udaje się nad rzekę Brynicę, czy też w inne tajemnicze miejsce, gdzie zapuszcza się na cało w gry hazardowe. A kiedy już całe wsparcie przehulał, czy też marnie przegrał i wkońcu odczuwa, że mu strasznie głód dokucza a grosza w kieszeni już nie posiada, to jedyna jego droga jest do Urzędu Gminnego. A ponieważ gminie nie padają pieniądze z nieba, więc krótko odmawia pijakowi ponownego zasiłku. Ten natomiast widzi, że nie może nic otrzymać, tak rozpoczyna awanturę. Krzyczy, że nie ma na życie, żąda bezustannie jakiegoś zasiłku, jak nie, to porąbie co się tylko da i tak się też stało. Awantura coraz straszniejsza. Obawiano się nawet groźniejszej pozycji, lecz na szczęście wkroczyła policja i wkrótce zaatakowała bezsilnego awanturnika. Tu widząc, że policja nie pardonuje, tylko robi porządek jaki się należy, to też niedługo zdziczały Wrona, wściekły z nożem w ręku rzuca się na p. Buchalika W., lecz i to mu nie nie pomogło. Po-

licja położyła kres awanturującemu się Wronie, który za swoje bohaterstwo odpowiadać będzie przed sądem.

Wielka Dąbrówka.

Jeszcze kapusta i ziemniaki niedojrzałe, a już zaczyna się zbiór płodów ziemnych. Żalą się bardzo gospodarze z Wielkiej Dąbrówki, że pola ich zostaną nawiedzone przez złodziei. Jednakże gospodarzom nie chodzi o samą kradzież, ale natomiast o szkody jakie powstają przy bezmyślnym wyrwaniu krzaków za poszukiwaniem większych ziemniaków. Pracę złodziejom ułatwia niewystarczająca liczba posterunkowych policji w Wielkiej Dąbrówce.

Naprawa ulicy.

Wielka Dąbrówka. Urząd Gminny w Wielkiej Dąbrówce otrzymał z Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego 3000 zł. na naprawienie ulicy przejazdowej. Przy tej okazji znajdzie zatrudnienie większa ilość miejscowych bezrobotnych.

RÓŻNE WIADOMOŚCI

Umarzanie kar za zwłokę w spłacie podatków. Okólnik min. skarbu.

Ministerstwo skarbu skierowało okólnik do poszczególnych Izb skarbowych, upoważniający prezesów Izb na podstawie art. 1 i 5 ustawy z dnia 10-go stycznia b. r. o spłacie zaległości podatkowych, do umorzenia kar za zwłokę, przypadających od zaległości w podatkach, wymienionych w art. 1

p. 1 lit. a wymienionej wyżej ustawy.

Powyższa ulga udzielana będzie na indywidualne, należycie uzasadnione podania płatników, w wyjątkowych wypadkach, gdyby uszczerbek kar za zwłokę mogło narazić gospodarczo egzystencję płatnika.

Zasiłki dla bezrobotnych robotników w myśl nowego rozp. min. pracy i opieki społ.

Z dniem 11 lipca r. b. weszło w życie rozporządzenie ministra pracy i op. społecznej z dnia 2 lipca 1932 r. o postępowaniu przy przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków dla bezrobotnych robotników, wydane na podstawie znowelizowanej ustawy zabezpieczeniowej z dnia 1 lipca 1924 r. Tereny działalności poszczególnych instytucji zastępczych, podane zostały do wiadomości zainteresowanych w drodze publicznego obwieszczenia.

Bezrobotny zatem roszczenia swe do zasiłków ustawowych z funduszu bezrobocia winien zgłaszać w jednej z instytucji, względnie podinstytucji zastępczej, na terenie której zamieszkuje przynajmniej 3 tygodnie, inaczej bowiem zgłoszenie to nie będzie ważne i musi być dokonane ponownie we właściwej instytucji lub podinstytucji zastępczej.

Do ważniejszych zmian, wprowadzonych powyższem rozporządzeniem, należy skasowanie miesięcznego terminu zgłoszenia przez bezrobotnego prawa do zasiłków od daty zwolnienia z pracy. A zatem bezrobotni, którzy na podstawie dokumentów, t. j. zaświadczeń z pracy, mogą udowodnić, iż podlegali obowiązkowi zabezpieczenia w funduszu bezrobocia co najmniej przez 26 tygodni w okresie 12 miesięcy przed dniem zgłoszenia się o zasiłki (za tydzień uważa się 6 dni pracy łącznie z przypadającym na dzień pracy świętem), mogą, poczynając od 11 lipca r. b., zgłaszać swe roszczenia do zasiłków

ustawowych we właściwych instytucjach lub podinst. zastępczych, t. j. w tych, na terenie których zamieszkuje przynajmniej 3 tygodnie.

Poczynając od dnia 11 lipca r. b., bezrobotni, zgłaszając roszczenia swe do zasiłków ustawowych, obowiązani są przedstawiać przyjmującej te zgłoszenia instytucji, względnie podinstytucji zastępczej, prócz dowodu osobistego, względnie innego urzędowego zaświadczenia tożsamości osoby oraz zaświadczenia o czasie zamieszkiwania w danej miejscowości i stanie rodzinnym następujące dokumenty:

1. zaświadczenie pracodawcy o zwolnieniu z ostatniej pracy oraz poprzednich prac według nowego wzoru, ustalonego w § 7 cytowanego rozporządzenia min., w którym to zaświadczeniu podany być musi przeciętny dzienny zarobek za okres ostatnich 13-tu tygodni, podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia. Zaświadczenie takie również powinno stwierdzać, że bezrobotny co najmniej przez 26 tygodni (156 dni) w ciągu 12-tu miesięcy przed dniem zgłoszenia do inst. (podinst. zastępczej) podlegał obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

2. deklarację, podpisaną własnoręcznie, że poza zarobkiem z pracy najmniej nie posiada żadnych innych źródeł utrzymania, wzgl. że przeciętny tygodniowy dochód z tych innych źródeł w okresie ostatnich 13-tu tygodni nie przekraczał 6-dniowego przeciętnego zarobku dziennego w tymże okresie.

osiągnięcia takiego celu. Władze, które paszport wydają, będą w nim zaznaczać cel wyjazdu posiadacza paszportu, co niewątpliwie ułatwi konsulatu polskiemu stwierdzenie, czy przedłużenie ważności paszportu jest istotnie potrzebne. W tym samym okólniku M. S. W. zaznaczyło, że prośby księży katolickich o przyznanie im bezpłatnych paszportów na wyjazd zagranicę w celach duszpasterskich należy załatwiać przychylnie jednak tylko w wypadkach, gdy podania te będą zaopatrzone w zaświadczenia kancelarii ks. Prymasa Polski.

Jak się przedstawia sprawa koncesyj autobusowych?

Z dniem dzisiejszym wchodzi w życie ustawa o koncesjonowaniu ruchu autobusowego.

W sprawie tej zajęliśmy już stanowisko z okazji uprzedniego omawiania kwestji drogowej i autobusowej w Polsce. Podobnie jak przy ustawie drogowej, musimy stwierdzić, że ustawa mimo terminu wejścia w życie, który już zapadł, nie posiada jeszcze rozporządzenia wykonawczego.

Dlatego też na razie wejście jej w życie jest czysto teoretycznem choćby z tego względu, że nie jest znana forma podani o koncesję oraz wiele innych kwestyj, które ustalone mają być tem rozporządzeniem.

DOBRE RADY dla wszystkich.

Quo vadis?

„Ważniejsza zawsze rzeczka jest wiedzieć, jak interesy idą, aniżeli, jak obecnie stoja?” — powiedział pewien doświadczony kupiec, zasługujący na zaufanie.

Trzeba tedy osądzić przedsiębiorstwo nie według ostatniego bilansu rocznego, lecz według bilansu za ostatnie pięciolecie. Jeśli np. obecnie przedsiębiorstwo przynosi 12 proc., a przed dwoma laty gwarantowało jeszcze 15 proc., — to interes idzie w złym kierunku.

Pewniejsza jest lokata pieniędzy w małym przedsiębiorstwie, rozwijającym się w górę, aniżeli w dużym przedsiębiorstwie, które się cufa.

Jedne interesy rozwijają się pomyślnie, drugie nie. Niejedne wielkie przedsiębiorstwa doprowadzone są do zastoju, skutkiem złego kierownictwa i akcjonariusze zaprzeczają znaczne zasoby pieniędzy.

Każdy interes, którego czysty zysk spadał w ciągu ostatnich pięciu lat, wymaga silnego rzutu w górę, czy pchnięcia naprzód. To jest lepsze, niż załamanie. Trzeba wprowadzić nowe metody pracy, gdyż dotychczasowe nie są widocznie dość dobre. Prawdopodobnie muszą także stanąć na czele — nowi ludzie. Każdy, komu powierzono kierownictwo, musi patrzeć rzeczom śmiało w oczy i zadawać sobie pytanie: „Jak idzie mój interes? Czy naprzód, czy też wstecz?” (Erfolg).

Znaczna ZNIŻKA CEN ZA DRUKI

ZAKŁADY GRAFICZNE
Drukarni Polskiej
w Tarn. Górach — Rynek 13. — Tel. 1034 —

Z Powiatu Tarnogórskiego. Lasowice.

Nieszczęśliwy wypadek.

Dnia 19-go lipca b. r. w lesie lasowickim paszący bydło chłopcy rzucili kamieniami za ptakami, przyczem jeden z chłopców został uderzony kamieniem w oko. Uszkodzenie oka jest poważne.

Strzybnica. Dowiadując się o artykułku znieważenia klubu naszego w Gazecie Tarnogórskiej Nr. 9 z dnia 16 7. 1932 r. ośmielamy się mylnie poinformowanemu reporterowi strzybnickiemu oraz miejscowemu obywatelstwu sprawę tę bliżej określić i wyjaśnić. Dziwna ale w gruncie rzeczy zupełnie prosta rzecz, że owe napaści nastąpiły li tylko na tle zemsty. Zarzuty te są zresztą świadomie kłamliwe. Jest to poprostu rezultat zaciekłości w walce konkurencyjnej, gdy przeciwnik zdeenerwowany swoją bezzilą ucieka się do oszczerstw kłamliwych oskarżeń. W związku z tem Zarząd klubu z przyjemnością stwierdza, że p. Józef Zielonka nie jest chłinczykiem, lecz obywatelem polskim, szanowanym i zasłużonym mieszkańcem naszej gminy. Pan Zielonka nie jest przewodniczącym naszego klubu piastuje ale godność II. prezesa już z czasów przewodniczącego p. Dudy.

Na życzenie przewodniczącego zostało zwołane Nadzwyczajne Walne Zebranie, na którym p. Dudy za zasługi położone wobec klubu zrobiono prezesem honorowym a na jego miejsce wybrany został jeden z założycieli tegoż

klubu p. Sossinka Roman.

Co do niepewnej organizacji pod względem narodowym to nadmieniamy, że jest również nieprawdą, albowiem mamy członków, którzy brali czynny udział w Powstaniach Śląskich, są członkami organizacji politycznych jak Z. O. K. Z., Powstańców Śląskich, Podoficerów Rezerwy i t. d., a nawet komendant miejscow. Przysp. Wojsk. i Wych. Fizycz. Gabryszek Leon jest członkiem zarządu a piastuje godność naczelnika sportu, zaś p. Zielonka jest również członkiem honorowym miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej i tam jest on wielce szanowany a nawet można p. Zielonki uznać jako wyjątkowego obywatela naszej gminy, który uczynił już bardzo wiele na dobro miejscowych Stowarzyszeń polit. Zresztą pilnujemy ducha sportowego i oceniamy członków naszych zawsze według zdolności sportowej.

Bardzo uprzejmie prosimy zemstliwego reportera strzybnickiego przybyć na nasze najbliższe zebranie miesięczne, które ogłoszone jeszcze będzie przez afisze, ażeby się sam przekonał jak pracujemy a nawet służyć możemy statutem Polskiego Związku Piłki Nożnej, że organizacja sportowa nie jest organizacją polityczną. Nadmienić należy, że na każdym zebraniu obecny jest delegat Policji Państwowej i absolutnie nie rozumiemy na jakich podstawach ów reporter może odpowiadać za swoją pracę. Bardzo prosimy o odwiedzenie nas na najbliższym zebraniu.

Wobec tego, że organizacja nasza jako taka bardzo się rozwija i napełnia nie zasłużyła sobie na takie krzywdzące ataki Obywatelstwo nasze jak nam wiadomo, bardzo zadowolone jest z naszej pracy i starać się nadal be-

Kto chce, niech wierzy...

Dwóch postów sanacyjnych przemyciło 2 maja rb. maszyny drukarskie z Bytomia do apteki p. Gajdasa i maszyny te nie zostały dotychczas obłożone aresztem. Na tych maszynach drukuje się obecnie gazety sanacyjne, które służą mają celem większego załamucenia ludności.

Jakiż to przedmiot ciekawy ten kawałek sera, w którym gnieźdzą się miljardy niewidzialnych żyłatek; żaden brylant, ani perła nie mają dla przyrodnika tyle powabu, ile go posiada kawałek twarogu świeżego, nie mówiąc już o spleśniałym, bo dla takiego przyrodnika, rozmiłowanego w mikrobach, gotów zapomnieć o żonie i dzieciach. Twarog spleśniały, mieści w sobie tyle mikrobow, ile jest chłopa piasku w morzu i gwiazd na niebie.

Cóż się dopiero dzieje w serach z naczyń nieczystych, zrobionych z na-

biału, zmieszanego z pyłem powietrza! Rozbiory okazały, że w jednym gramie najsmaczniejszego „rokforta” mieści się do 140,000 mikrobow, czyli 140,000 razy śmierć czyha na człowieka, który gram takiego sera spożyje. Z czasem, skoro ser na powietrzu poleży, ilość ta wzrasta; po 71 dniach ten sam gram króla serów zawiera 800,000 bakterij.

A i ser zwyczajny, gospodarski, jaki zwykle daje się na podwieczorek parobkom i... pensjonarkom — jak tylko wyjdzie z pod prasy, już się roi robaczkami; po 25 dniach posiada ich w jednym gramie 1,200,000, po 45 dniach — 2 000.000 na bokach zaś wystawionych na działanie powietrza, w jednym gramie mieści się do 5,600.000 lokatorów takich bez meldunku i paszportu; Lekarze obliczyli, że 360 gramów takiego sera zawierają tyle robaczek, ile jest ludzi na całym świecie!

O przedłużeniu ulg podatkowych dla przedsiębiorstw o zwiększonej zalodze.

Moc obowiązująca okólnika ministerstwa skarbu, przewidującego ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw, które w związku z akcją zwalczania bezrobocia zatrudniają zwiększoną ilość robot-

ników upłynęła z dniem 1 lipca br.

Ponieważ całokształt względów gospodarczych przemawia za dalszą prolongatą odnośnego okólnika do końca r. b. organizacje gospodarcze wystąpiły do władz o przedłużenie go na dalszych 6 miesięcy.

Odpowiedzi Redakcji.

Pan „Wielki”. Na temat p. t.: „teść powiatowy” pisać nam nie wypada. Zastępcą starosty nigdy nie był. To tylko bujanie. Więc z pańskiego materiału tymczasem korzystać nie możemy. Może później, jak jeszcze będzie dalej i głupie paplał.

Od czego zależy zachowanie urody kobiecej?

Zachowanie urody kobiet zależy po większej części od niej samej; potrzebna jest do tego tylko silna wola, by ćwiczenia i zabiegi, zajmujące zresztą bardzo mało czasu, systematycznie wykonać oraz znajomość kosmetyków nieszkodliwych i stosownych dla danej cery. Najlepszy krem, nie nadający się do danej cery lub nie dobrze użyty, nie tylko nie pomaga, lecz nawet szkodzi, a podstawową zasadą do zachowania urody jest: **„Bez zdrowia niema trwałej urody”.**

Bardzo ważną dla zachowania urody jest prawidłowa ilość snu, nie za mało i nie za dużo, mniej więcej dla człowieka zdrowego 7 godz. na dobę. Zwłaszcza w średnim wieku zbyt długi sen bardzo ujemnie działa na przemianę materii i obieg krwi; oczy nabrzmiewają i zmarszczki się pogłębiają po zbyt długim spaniu. Zaraz po przebudzeniu się rano trzeba obmyć twarz. Tłustą cerę myjemy wodą toaletową, zawierającą alkohol, lub rozcieńczonym spirytusem kamforowym, suchą cerę oliwą lub innym tłuszczem. Bardzo dobrze dla organizmu jest wypicie zaraz po wstaniu szklanki letniej wody; śniadanie powinno się jeść nie wcześniej, niż godzinę po wstaniu.

Następnie robimy 5 minut masażu, polegającego na dokładnym masowaniu każdej części ciała i twarzy

z osobna. Zaczynamy od palców u rąk i nóg i przechodzimy tak każdą część ciała, masując zawsze w stronę serca. Przy twarzy najlepiej użyć masażu pukającego, polegającego na lekkim opukiwaniu twarzy końcami palców. Masaż gładzący, nie fachowo wykonany, może łatwo, zwłaszcza w wieku starszym, wyciągnąć skórę, co sprzyja rozwojowi zmarszczek.

Po masażu 10 minut gimnastyki przy otwartym oknie. Gimnastykujemy się tak, by przeciwyczyć dokładnie każdą część ciała. Robimy więc skłony do nóg z wyciągniętymi nad głowę rękami i wyprostowanymi w kolanach nogami, krążenie tułowia, nóg w kostce, rąk i głowy, skłony głowy we wszystkich kierunkach, podnoszenie się na palcach itd.

Jeżeli mamy skłonność do osadzania się tłuszczu tylko w niektórych częściach ciała, wtedy trzeba na to zwracać uwagę, by właśnie te miejsca dobrze gimnastykować i w ten sposób zapobiec nadmiernemu osadzaniu się na nich tłuszczu. Na zakończenie robimy ćwiczenia oddechowe w następujący sposób: podnosimy ręce powoli do góry, wdychając przez nos i opuszczamy je, wdychając nomału przez lekko rozchylone usta. Powtarzamy to kilka razy i kończymy na tem ćwiczenia ranne. Jeżeli ćwiczenia były dobrze wykonane, nie powinno się czuć po nich zmęczenia.

Teraz trzeba się wykąpać, umyć letnią wodą i splukać zimną. Przed nałożeniem pudru przy suchej cerze we-

trzeć trochę kremu tłustego odżywcze-go, przy cerze tłustej zaś kremu suchego, lecz tylko w tych miejscach, gdzie nie tworzą się zmarszczki. Krem suchy należy tylko lekko nałożyć i nie wcierać go do porów skóry. Puder należy również tylko lekko nałożyć; wskazane jest używanie pudrów nieszkodliwych roślinnych lub mineralnych, nie zawierających składników szkodzących. Wogóle używać nie za dużo szminki i pudru, gdyż nadmierne używanie tychże jest szkodliwym.

Nie powinno się nigdy, o ile tylko możliwe, na starą warstwę pudru nakładać nowej, lecz obmyć najpierw twarz jakimś mleczkiem lub wodą toaletową. Są mleczka takie, które są emulsją z mleka migdałowego i innych dla skóry odżywiających dodatków; wpływają one dodatnio na cerę; lecz są i takie, które nie są niczem innym, jak płynną szminką. Te ostatnie działają bardzo ujemnie na skórę, gdyż naglej wsiakają w jej pory, a ponieważ zawierają składniki stałe, rozszerzają pory i pogłębiają zmarszczki.

Najważniejszym czynnikiem dla zachowania ładnej cery jest umiejętne obchodzenie się z nią, przed udaniem się na spoczynek. Mianowicie trzeba wtedy twarz obmyć ciepłą wodą, używając dla cery tłustej mydła naturalnego lub proszku marmurowego, dla cery suchej otrebków migdałowych lub mydła przetłuszczonego. — Po umyciu twarzy dobrze ją splukać ciepłą wodą tak, by żadne resztki z mydła, otrebków lub proszku na niej nie pozostały i dopiero

wtedy splukać jeszcze zimną wodą, by pory się dobrze zamknęły. Następnie twarz osuszyć i lekko masując, wetrzeć jakiś dobry krem odżywczy. Zostawić ten krem 10 do 15 minut na twarzy i następnie zetrzeć niepotrzebne resztki ręcznikiem.

Przy bardzo suchej cerze wskazane jest od czasu do czasu twarz wieczorem tylko jakimś kremem lub oliwą oczyścić.

Dodać należy, że bardzo potrzebną jest raz na tydzień parówka twarzy. Trzeba tylko przy tem zważać, by nie pudrować twarzy najmniej 2 godziny po parówce.

Również używanie płynów, ściągających szybko pory, nie jest wskazane, gdyż płyny te bardzo często działają szkodliwie.

To wszystko odnosi się jednak tylko do suchej albo tłustej, ale w gruncie rzeczy zdrowej cery. Jeżeli są jakieś chorobliwe objawy, to wyżej podane wskazówki poprawę również przyniosą, lecz trzeba przede wszystkim samą chorobę leczyć i stosować odpowiednią dietę. Przy stosownym jednak pielęgnowaniu ciała takie chorobliwe objawy zwykle się nie pokazują, gdyż powstają tylko z powodu niewłaściwej pielęgnacji ciała i nieodpowiedniego trybu życia.

W każdym razie trzeba również dbać o pielęgnację duszy, gdyż wszystkie jej walory i braki uwytłaczają się także na twarzy. Żłobiąc takie linie, których żadna kosmetyka lub fizyczne zabiegi usunąć nie mogą.

Przedsiębiorstwo budowlane

wykonuje projekty i wszelkie budowle —
nad i podziemne, betonowe i żel-betonowe. —

A. KRÓL

architekt i budowniczy Tarn. Góry,
ul. Bytomska Tel. 75.

Geis-tysar

aparat fotograficzny

9×12 oraz 5 kasetów,
3 filtry i stativ tanio
do sprzedania.

Adr. Red. Nowiny
Filj, w Szarleju.

Handel żelaza i narzędzi

Tarnowskie Góry, ul. Zamkowa 4

dawniej **A. B A U M**

poleca

po cenach umiarkowanych

Żelaza — Blachy — Stale — Wy-
roby żelazne, — Narzędzie, —
— Maszyny — Armatury. —

Wszelkie mat. do budowy i kanalizacji.

Czy jesteś już członkiem Chrześcijańskiej Demokracji?

ERIKA

mag. obuwia

TARNOWSKIE GÓRY,
ul. Krakowska 25.

Kupujcie na lato sandały -- bo lekkie przewiewne.

Dziecinne sandały brązowe — ogro- mnie trwałe — z najlepszej skóry	Pierwszorzędne sandały skórkowe podeszwa z ła krep. gumy	Lekkie sandały — szerokifason z krep. podeszwą	Zgrabne sandały, dla pań — do co- dziennego użytku	Pończoszki damskie nasz specjalny ga- tunek
---	---	--	--	---

Nr. 20-26

Nr. 27-30

Nr. 31-33

Zł. 4.25

Zł. 5.75

Zł. 6.20

Zł. 7.90

Zł. 3.90

Na sezon letni polecam
po niezmiernie niskich cenach z
mojego bogato zaopatrzonego składu:
muśliny, shantung,

szt. jedwabie, różne gatunki
jedwabie czystych, materiałów
wełnianych i bawełnianych.

**Konfekcję damską, męską
i dziecinną.**

Firanki, chodniki, dywany.

Galanterję, trykotaże i in.

Stały dopływ nowości sezonowych.

K. Kaczmarczyk,

Tarn. Góry, ul. Krakowska Nr. 5 Tel. 1155

Towary kolonialne

hurtownia i detaliczna sprzedaż

RYGULA Tarn. Góry,
Nowy Rynek 1. Tel. 1116

Fabryka wyrobów cukierniczych i czekoladowych
J. L. Markowicz Tarn. Góry
Tel. 1136

*poleca swe wyroby w dużym wyborze w
pierwszorzędnych gatunkach i po cenach
najniższych.*

Polecam ubrania

z pierwszorzędnych materj. Bielskich wy-
konanie I a, po cenach niższych
FR. PRÓBA Zakład kraw. Krakowska 13.

Dobrze i tanio

zakupisz wędliny, mięso, tłuszcze itp. w firmie
Kazimierz Brzostowski, Tarn. Góry
Lubliniecka 6. Tel. 1008

WINA na WYSZYŃK

(gronowe)

W szklankach i 1/4 litrowych karafkach
poleca po cenach

szczególnie umiarkowanych

WINIARNIA SEDLACZEK, RYNEK 1.

Najłatwiej, najkorzystniej i najpewniej
umieścisz swe oszczędności w złotych

w Miejskiej

Kasie Oszczędności

w Tarnowskich Górach (Ratusz)
która przyjmuje wkłady oszczędnościowe
już od 1. złotego, płaci wysokie odset-
ki oraz zapewnia najściślejszą tajemnicę.

Za pewność wkładów ręczy Miasto
całym swym majątkiem i dochodami.

Wkłady markowe Kasa tutejsza prze-
wartościowała w wysokości 25 procent.

**Wielka redukcja cen
za obrazy i oprawy tychże**
Alfred Adolph, Tarn. Góry Krakowska

Tanie Mydła toaletowe — farby
— i artykuły kosmetyczne —
dostarcza

Drogerja Centralna

Tarnowskie Góry. Krakowska 1.

Pierwszorzędny

ZAKŁAD KRAWIECKI

ceny umiarkowane.

Goryczka, Tarn. Góry, Krakowska 4

ROWERY na raty

DEUTSCH WIKTOR

TARNOWSKIE GÓRY,
PIASTOWSKA 4: — — —

Kryzys gospodarczy

nie zezwala na dłuższy
wyjazd do uzdrowisk po-
łożonych w górach itd. Dlatego
niechaj każdy spędzi swój
czas wakacyjny w wspaniale
położonym letnisku

BIZJA

gdzie tanim kosztem ko-
rzystać może z wszelkich wy-
gód. Pokoje z wykwintnym
utrzymaniem. Ciepła i zimna
woda bieżąca. Nowoczesny
komfort. Dobra kuchnia. Ką-
piel słoneczna i wodna.

CENY NISKIE.

K U Ź N I A

miedzi i warsztat instalacyjny.

F. KUHNERT Tarn. Góry, Lubliniecka

Kolejowe przedsiębiorstwo dowozowe — transport

mebli i wydzierżawienie powozów

SMIESZKOŁ FRANCISZEK

Tarnowskie Góry. Kaczyniec 2. Telefon 1023.

Zawsze służy dobra rada —
Jeszcze lepiej „ORANŻADA”
z Gór Tarnowskich od Hirschmanna
Limonjada wszędzie znana.

Sprzyja tobie twa kochanka,
Zdrowiu sprzyja „ZAKOPIANKA”
Bo to woda jest sodowa
Od Hirschmanna czysta, zdrowa.

Dom towarowy

Największy mag. pończoch

A. L. KLIMEK TARN. GÓRY
KRAKOWSKA

Zakład fotograficzny

W. PILARCZYK, Szarlej

poleca w najlepszym wyko-
naniu po cenach konkuren-
cyjnych zdjęcia miejscowe i pozamiejsc. powiek-
szenia i roboty ama-
torskie.

O g ł o s z e n i e.

Z dniem 1 sierpnia br. po upływie jed-
nego roku od wypadku pożaru, anuluję moje
zobowiązanie publiczne a odnoszące się do wy-
płacenia nagrody w wysokości 1000,-zł. temu,
który wskaże mi podpalacza stodoły mojej
przy ul. Lublinieckiej.

Franciszek Smieszkol.

Drogerja „pod Bocianem“

WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarnowskie Góry, ulica Krakowska 17

Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:

☛ Pokosty — farby — lakiery — pendzle! ☛

**Skuteczne środki trujące na
myszy i szczury**

Mortaina tępi skutecznie szwabę, rusa
wszelkie robactwo. — „Mola“ niszczy mole i
wszelkie owady pod gwarancją.
„Wywabi“ czyści wszelkie plamy

::: Handel i palarnia kawy :::

„KATEKA“ Sp. z o. p. - Tarn. Góry,
Krakowska 13.

Najtańszem i najdogodniejszym

źródłem zakupu solidnych mebli

jest firma — — —

BRACIA JOJKO w Tarnowskich Górach.
Nowy Rynek 7. Tel. 1007

Hurtown. Towary kolonialne Detalicz.

mąkę i krupy
dostarcza po cenach konkurencyjnych.

Fa. W. Borzucki.
Tarn. Góry. (pod laubami).